

Logo

Saopštenje za medije- Forum sudija Srbije Projekat „Analiza sporova male vrednosti“ uz finansijsku podršku USAID Projekta vladavine prava (ROLAPS)

Da li su sudije nedovoljno efikasne, ili se građani previše sude, pitanje je na koje bi odgovor podjednako teško bilo pronaći kao i na pitanje šta je starije kokoška ili jaje. U svakom slučaju, mogući odgovor leži među brojkama. Od ukupnog broja predmeta koje rešavaju sudije osnovnih sudova, procenti kažu da su takozvani „sporovi male vrednosti“ najzastupljeniji u Osnovnom sudu u Kragujevcu, čak 85%, zatim slede, Prvi Osnovni sudu u Beogradu sa 70%, Niš sa 65%, Drugi osnovni sud u Beogradu sa 45% , dok je u Novom Sadu 38% , a u Novom Pazaru svega 6% ovakvih predmeta. Ove brojke su rezultat analize urađene početkom marta ove godine, u okviru projekta koje je sproveo Forum sudija Srbije uz finansijsku podršku USAID Projekta vladavine prava (ROLAPS). Ova analiza je rađena na uzorku od šest sudova, a njen cilj je povećanje efikasnost u rešavanju „sporova malih vrednosti“ i doprinos poboljšanju rezultata rada pravosuđa.

Analiza je još pokazala da, u preko 80% predmeta „male vrednosti“ u kojima je vrednost predmeta spora između 1.000 do 5.000,00 dinara, troškovi postupka prevazilaze vrednosti predmeta spora, a slično je i sa predmetima vrednosti spora između 5.000,00 dinara i 10.000,00 dinara. Svakako, kako se vrednost spora povećava, ovaj procenat je manji, ali nikako zanemarljiv, pa čak u 28% predmeta u kojima je vrednost spora između 70.000,00 do 80.000,00 dinara troškovi postupka takdje prelaze vrednost predmeta spora.

Osim toga što građane skupo koštaju ovakvi postupci, sud svakako ima mnogo više posla. Analiza je pokazala da se samo polovina ovakvih suđenja završi na jednom ročistu, dok druga polovina ima i više od 2 ročista, a zbog opterećenosti sudija, razmak između dva suđenja može biti od 3 do 6 meseci, tako da se na konačne odluke po pravilu čeka jako dugo. Osim „čekanja na pravdu“, stranke bez obzira na ishod spora moraju da „odreše kesu“, jer minimalni troškovi u ovakvim sporovima premašuju 150 evra, sobzirom, da u skladu sa propisanom advokatskom tarifom, advokati naplaćuju najmanje 6.000 dinara za pisanje tužbe, i za svaki izlazak pred sud po 7.500 dinara, dok je za sudske takse potrebno izdvojiti od 2.300 do čak 20.000 dinara.

Zbog ovakvog stanja Forum sudija Srbije, strukovno udruženje sudija, koje se isključivo bavi podizanjem kvaliteta rada sudija i vraćanju ugleda i poverenja u sudstvo, je u okviru Projekta, sačinilo konkretne predloge za ubrzanje postupka u sporovima male vrednosti, uključujući i predlog za izmene i dopune Zakona o parničnom postupku. Parelalno su predložene i izmene u tzv. AVP softveru, preko koga svi sudovi na teritoriji Srbije, prate sve predmete pa i tzv. „predmetemale vrednosti“. Među brojnim promenama koje Forum sudija predlaže, najvažnije su one koje se odnose na mogućnost da se presude u „sporovima male vrednosti“ donose i bez prisustva stranka, ukoliko su u pripremi glavne rasprave pribavljeni svi relevantni dokazi, propisivanja posebnih pravila kada su u pitanju troškovi u sporovima male vrednosti, dostavljanje sudskih pismena vezanih za ove postupke strankama elektronskim putem, uvođenje jedinstvene vrednosti i poboljšanje naplate sudskih taksi kroz softverska rešenja koja bi smanjila potrebu za administriranjem što bi dovelo povećanja naplate. Forum sudija takođe predlaže i izvesne izmene relevantnih zakona koje bi podigle efikasnost rada veštaka i notatara ukoliko je njihovo angžovanje u ovim postupcima neophodno.

Datum,

Potpis

Kontakt (broj telefona, email adresa)

